



Van: Vereniging Natuurmonumenten, Hiswa-Recron, Vogelbescherming Nederland, Watersportverbond, Landschap Noord-Holland, Nederlandse Vereniging van Toerzeilers

Aan: Gemeenteraad van Amsterdam

Betreft: verzoek om zoekgebied windenergie in IJmeer te heroverwegen

25 mei 2021

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op donderdag 27 mei 2021 neemt u een besluit over de "Regionale Energie Strategie 1.0 Noord-Holland Zuid". Onderdeel van het voorstel is de mogelijkheid om windturbines van 210 meter hoog (5,6 mW) te plaatsen in het IJmeer.

Onze organisaties willen u vragen om deze zoeklocatie te heroverwegen, en niet in de RES op te nemen. De potentiële opwek van energie is door de beperkte omvang van het gebied gering, terwijl de gevolgen voor natuur, landschap en (wereld)erfgoed groot zijn.

1) Hoge natuurwaarden

Het zoekgebied bevindt zich direct naast Buiteneiland, Durgerdam, natuurgebied IJdoorn, en het Vuurtoreneiland, en is een belangrijk leefgebied voor vogels. Gevoelige soorten als Visdief en Lepelaar vliegen op "wiekhoogte", terwijl bijvoorbeeld Kuifeenden op het water rusten en foerageren. In de door uw raad aangenomen "Projectnota Buiteneiland IJburg" is het gebied bovendien aangewezen als een groene verbindingszone tussen de Diemervijfhoek, en IJdoorn.

2) Essentieel onderdeel van Werelderfgoed

De zichtlijn tussen de forten op het Vuurtoreneiland, en Pampus, is volgens het beeldkwaliteitsplan van het Werelderfgoed "Stelling van Amsterdam" een kernkwaliteit "van essentieel belang". Plaatsing van turbines in deze open ruimte is dan ook een aantasting van de universele Werelderfgoed-waarden, en zal door de UNESCO mogelijk negatief worden beoordeeld.

3) Hier eindigt de stad, en begint de open ruimte

De harde overgang van de stad naar de "blauwe scheg" van het IJmeer wordt door de bewoners van uw stad zeer gewaardeerd, en is een belangrijk onderdeel van het ruimtelijk ontwerp van IJburg. Of, in de woorden van de Projectnota Buiteneiland: "*de oostpunt biedt een subliem gezicht op het IJmeer en Pampus*". Plaatsing van turbines van 210 meter, met de bijbehorende nachtelijke verlichting met rode waarschuwingslampen, zal dit sublieme uitzicht vanaf IJburg, Markermeerdijk en Durgerdam verregaand aantasten.

Niet alleen de lokale inwoners, maar ook de talloze waterrecreanten en bezoekers uit andere stadsdelen wordt hierdoor de mogelijkheid ontnomen om direct naast de stad de weidse ruimte te beleven. De stad schuift door de plaatsing van de turbines een aantal kilometer op, waardoor de vrije ruimte pas na het Kinselmeer begint.

4) Klein zoekgebied, grote negatieve gevolgen

Uw raad heeft afgelopen februari motie nr. 83 aangenomen, waarin u het College verzoekt om een helder afwegingskader tussen enerzijds biodiversiteit, natuurgebieden en cultureel erfgoed, en anderzijds het belang van schone energiebronnen. Dit kader dient ter controle aan de raad te worden voorgelegd.

De zoeklocatie IJmeer is het enige gebied in Amsterdam waar Europees beschermde natuurwaarden, en erfgoed van wereldbelang, aanwezig zijn. In het raadsvoorstel zijn de volgende aandachtspunten opgenomen:

• *In NNN-gebied (Natuur Netwerk Nederland).* • *Nabij Natura 2000 gebied.* • *Ruimte voor o.a. scheepsvaart, visserij, recreatie en watersport.*

In deze opsomming ontbreekt het essentieel belang voor het Werelderfgoed "Stelling van Amsterdam", de functie als groene verbindingzone, en bovenal de unieke waarde als "rand van de stad" richting de weidse uitzichten en de open ruimte van het IJmeer. Een heldere afweging van deze belangen tegen de geringe mogelijkheid om elektriciteit op te wekken heeft naar onze mening dan ook niet plaatsgevonden.

5) Plaatsing in grootste open ruimte komt niet overeen met uitgangspunten

In het raadsvoorstel zijn de volgende uitgangspunten opgenomen:

Ruimtelijk gezien geniet het de voorkeur om windturbines zoveel mogelijk te groeperen. Dit om een versnipperd beeld in en rondom de stad te beperken. (...) voor de verdere afbakening wordt voorgesteld prioriteit te geven aan de clustering van turbines langs of bij infrastructuur en bedrijventerreinen.

De plaatsing van enkele windturbines van 210 meter hoog zal de open ruimte verregaand "versnipperen". Wij willen u dan ook vragen om de grootschalige weidse openheid van het IJmeer, welke een unieke kwaliteit is van de stad Amsterdam, te behouden, en het zoekgebied door middel van een amendement uit het raadsvoorstel te verwijderen.

De natuurorganisaties zijn overigens op hoofdlijnen positief over de RES, maar vragen provincies en gemeenten om enkele zoekgebieden niet over te nemen, waaronder het IJmeer.

Met vriendelijke groet,

mede namens Vogelbescherming Nederland, HISWA-RECRON, Landschap Noord-Holland, de Nederlandse Vereniging van Toerzeilers, en het Watersportverbond,

Willem Hellevoort

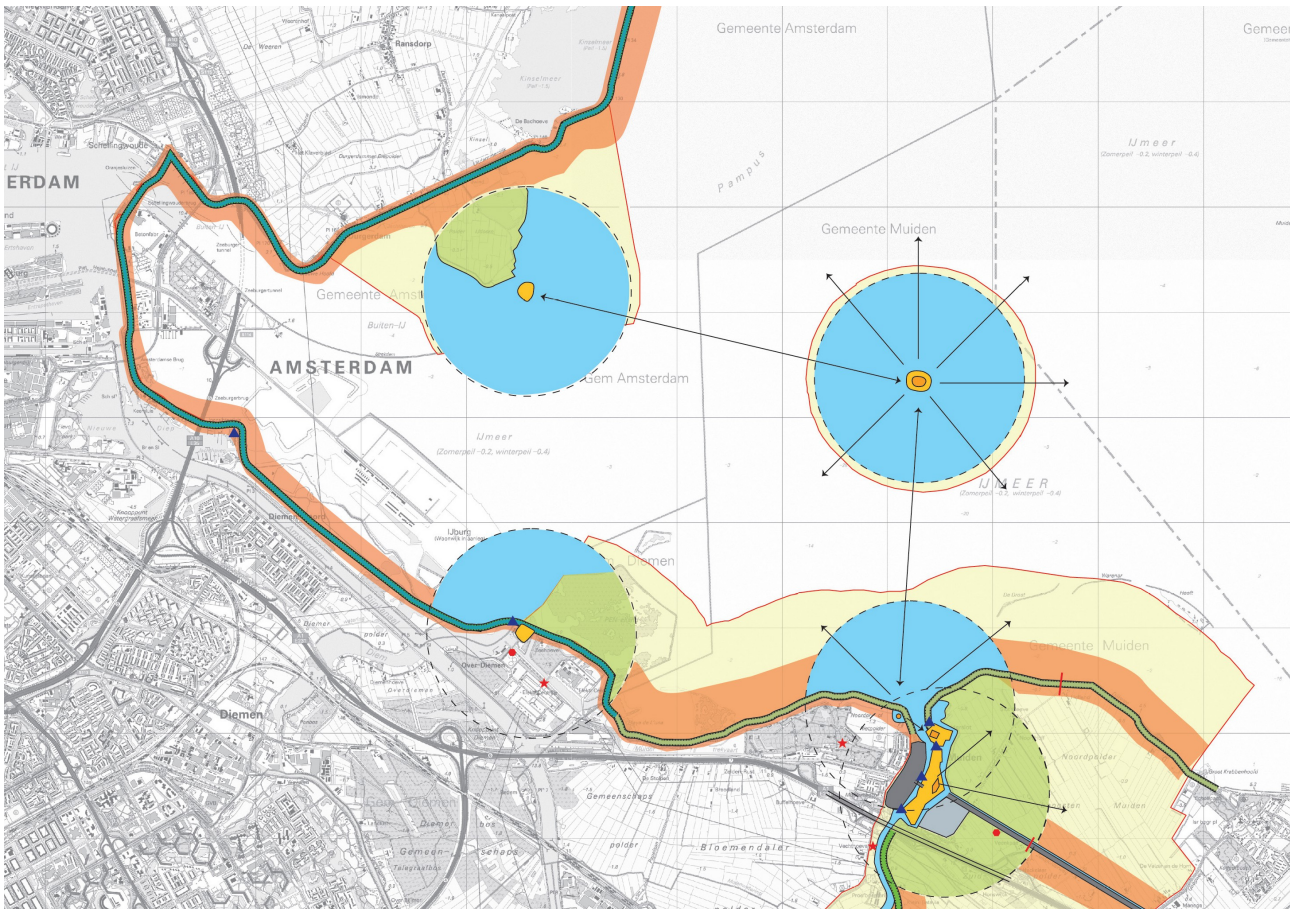
Provinciaal Ambassadeur Noord-Holland,
Vereniging Natuurmonumenten

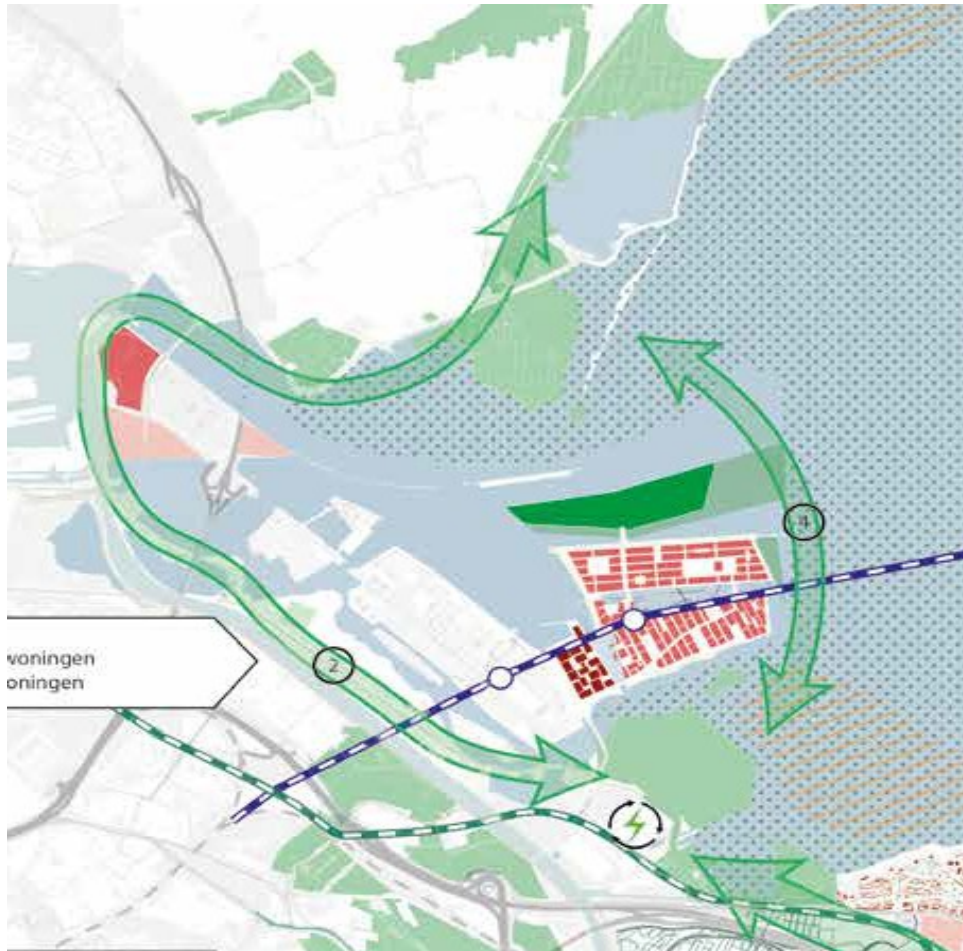
w.hellevoort@natuurmonumenten.nl

Bijlagen:

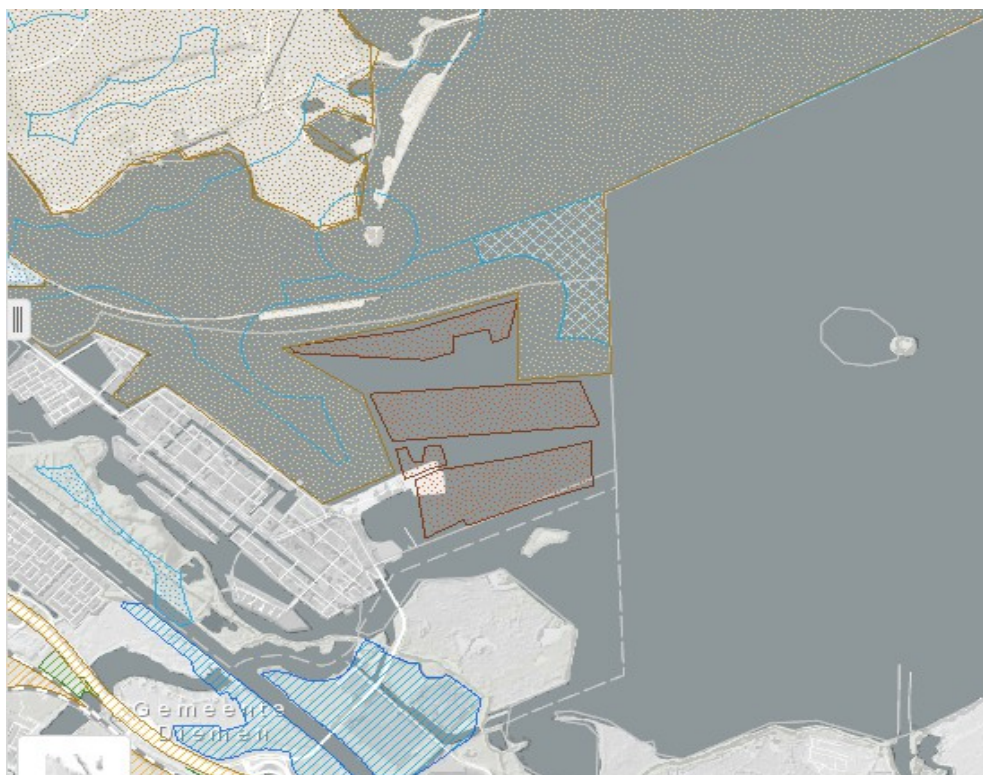
Het "Provinciaal Beeldkwaliteitsplan Stelling van Amsterdam" is het toetsingkader voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in en rond dit Werelderfgoed, en bevat de kernkwaliteiten:

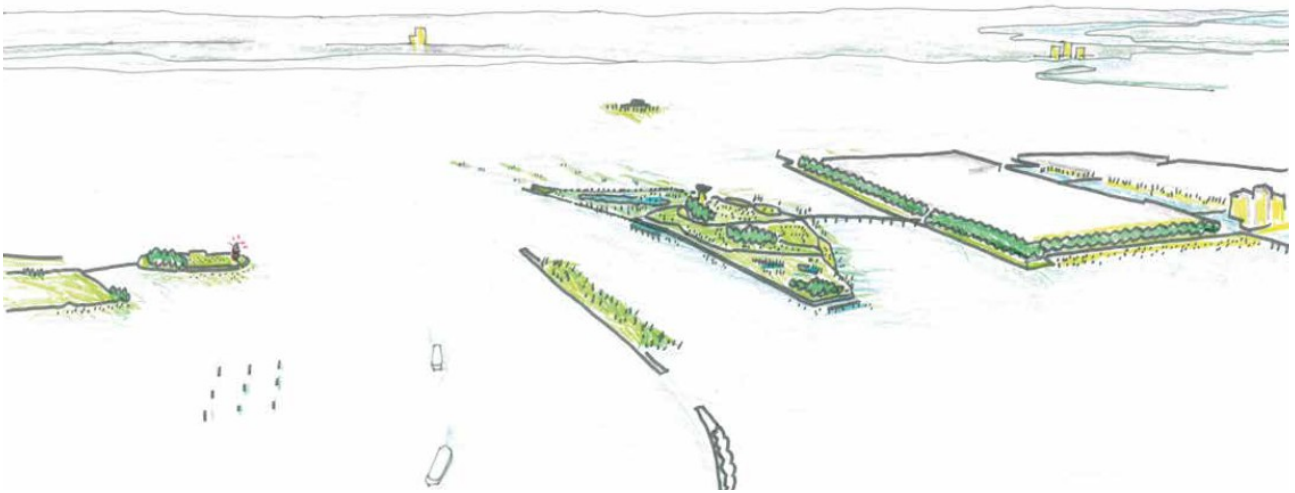
Omdat de forten en de hoofdverdedigingslijn hier direct aan het weidse watervlak van het IJmeer grenzen doet zich de bijzondere situatie voor dat vanuit het ene fort het andere fort te zien is. (...). Bij nieuwe ontwikkelingen in het IJmeer (bijvoorbeeld buitendijkse natuur, jachthavens) is behoud van de open vizieren tussen de forten essentieel.





Bovenstaand kaart uit de Projectnota Buiteneiland Ijburg laat de ligging zien van de natuurgebieden (lichtgroen) en de verbindingzones. Het zoekgebied in het IJmeer (gearceerd) ligt letterlijk in deze natuurgebieden.





Bovenstaande tekening uit de Projectnota laat de unieke kwaliteit van Ijburg en Buiteneiland zien. De windturbines worden in het te ontwikkelen natuurgebied geplaatst.

In onderstaande "sfeerbeelden" zijn de waarden opgenomen, zoals door uw gemeenteraad vastgesteld. De waarden "uitzicht, uitgestrektheid, natuur tot aan de horizon" zal door de plaatsing van de turbines verdwijnen.

Sfeerbeeld Oostkop Buiteneiland collage



Oosthoek en oostpunt
 Uitzicht, vogels, vrijheid, uitgestrektheid,
 natuur tot aan de horizon

